

OY FISKARS AB

Toimintakertomus 1974
yhtiön 91. toimintavuosi

OY FISKARS AB

Toimintakertomus 1974
yhtiön 91. toimintavuosi

Toimintakertomus 1974

TALOUELLINEN YLEISKATSAUS

Maailmantaloudessa viime vuosi merkitsi alkua pitkälle ja vaikealle sopeutumisvaiheelle, jolloin energian hintojen vuodesta 1972 tapahtuneen nelinkertaistumisen vaikutukset tulisi kompensoida. Suomella katsottiin aluksi olevan jossain määrin paremmat mahdollisuudet öljykriisin aiheuttamien vaikeuksien voittamiseen kuin monilla muilla Länsi-Euroopan teollisuusmailla. Voimakkaasti kasvavan kauppavaihdon Neuvostoliiton kanssa solmitun viisivuotissopimuksen puitteissa sekä vapaamman kaupan muiden Itä-Euroopan maiden kanssa odotetaan pystyvän työllistämään lähivuosina etenkin maan metalliteollisuuden.

Epävarmuustekijät ovat kuitenkin viime aikoina lisääntyneet. Kevs- ja EEC- vapaakauppasopimusten solmimisesta saattaa olla seurauksena tuonnin aiheuttama kilpailun kiristyminen kotimarkkinoilla, mikä puolestaan vaikuttaisi epäsuotuisasti maan teollisuuteen. Myös terästuotteiden markkinakehitystä on vaikea arvioida Suomen solmittua Euroopan hiili- ja teräsunionin kanssa ns. CEEA-sopimuksen, joka astui voimaan vuoden 1975 vaihteessa.

Inflaatiovauhti Suomessa on ollut Euroopan tilastojen kärkipäässä — elinkustannusindeksin mukaan kokonaista 17 %, ja huolestuttava kustannusten nousu jättää kansainvälistä kilpailukykyämme. Maassa vallitsi täystyöllisyys, teollistuneilla seuduilla työvoimaa. Vaikka teollisuus toimi suurimman osan vuotta lähes täydellä kapasiteetilla, ei tuonnin lisäystä pystytty lähimainkaan tasoittamaan yli 40 % kasvaneella viennillä. Tämän seurauksena kauppataaseen vuosialijäämä oli 5 mrd mk. Suhdanteiden lasku läntisissä osatajamaissamme vaikeutti maamme taloudellista asemaa.

YHTIÖN TOIMINTA

Vuosi 1974 oli Oy Fiskars Ab:lle hyvin tapahtumarikas. Hallitus voi todeta tyytyväisenä, että vuoden tuloksesta muodostui hyvä ja että yhtiön taloudellinen asema vahvistui.

Yhtiön joidenkin vientituotteiden menekki alkoi heikentyä vuoden keskivaiheilla, mutta kotimainen kysyntä jatkui vilkkaana koko vuoden. Tehtaat toimivat täydellä teholla muutamia poikkeuksia lukuunottamatta, mutta kysyntää ei pystytty kaikilta osin tyydyttämään. Voimakas hinta- ja palkkakustannuspaine johti väistämättömästi useihin hinnankorotuksiin, joista johtuu huomattava osa laskutuksen kasvusta. Yhtiön liikevaihto nousi 314 miljoonaan markkaan, lisäystä edellisestä vuodesta oli 47 %.

Yhtiön metalliteollisuuden ja erityisesti metallituotesektoriin kuuluvan teräsmanufaktuuriryhmän tulos oli hyvä. Samoin kiinteistöosastot ja yhtiön muut yksiköt saavuttivat kokonaisuutena ottaen paremman tuloksen. Hyvien terässuhdanteiden ansiosta saatiin ns. Åminnefors-sopimuksista huomattavasti enemmän tuloja. Pitkäaikaiset — varsinkin teräksen — ostosopimukset kävivät edullisiksi voimakkaan hintojen nousun vuoksi ja paransivat olennaisesti vuoden tulosta.

Koko vuoden vallitsi pula ammattitaitoisesta työvoimasta, ja vaikka yhtiöllä onkin palveluksessaan kanta-joukko vanhoja luotettavia ammattimiehiä, oli henkilöstön vaihtuvuus yleisesti ottaen aivan liian suuri. Tämä vaikutti epäsuotuisasti tuotantoon ja eräiden tehtaiden tulevaisuuden näkymiin.

Raaka-aineiden hintojen vaihtelu saavutti sellaiset mittasuhteet, että se vei monessa tapauksessa suunn-

Ministerivierailu
Inhan tehtailla

nittelulta pohjan pois. Teräs ja muoviraaka-aineet nousivat eniten. Komponenttien ostohinnoissa näyttää edelleen olevan kustannuspaineviivettä. Tärkeimpien raaka-aineiden teräksen ja muovin hinnat laskivat kuitenkin jo vuoden 1975 helmikuun loppuun mennessä vuoden 1974 huippuhinnoista. Tämä osoittaa vuoden 1975 kehityssuunnan.

Yhtiön rahoitusasema lujittui toiminnan voimakkaasta kasvusta ja suurista investoinneista huolimatta. Isommat investoinnit voitiin pääasiassa rahoittaa pitkäaikaisilla luotoilla. Yksityiskohtaisempia tietoja tilinpäätöksestä ja rahoituksesta on esitetty erikseen jäljempänä.

Kuten edellä on selostettu, vuoden 1974 tuloksesta muodostui hyvä, mutta silloin vallinneet poikkeukselliset suhdanteet ovat ohi v. 1975. Oy Fiskars Ab:n tuloksen arvioidaan heikkenevän yleisen suhdanteiden laskun myötä.

Historiansa perusteella yhtiö on kehittynyt monialayritykseksi, jonka toiminta pohjautuu hajasijoitukseen. Eräänä tämän kehityksen vaiheena on mm. Inhan tehtailla suoritettu mittavia uusinvestointeja. Uusien laitojen vihkimisen toimitti kauppa- ja teollisuusministeri Kristian Gestrin juhlallisien menoin lokakuun 25 päivänä.

Toimialarationalisointi muiden yritysten kanssa on muodostanut ratkaisevan osan yhtiön kehityksestä. Kesäkuussa Yhtyneet Paperitehtaat Oy, Jylhävaara ja Oy Fiskars Ab solmivat sopimuksen, jonka mukaan yhtiömme ostaa Jylhävaaran koko pulttituotannon ja

-myynnin. Koneet ja laitteet siirretään vuoden 1975 aikana tätä tarkoitusta varten rakennettaviin tiloihin Turkuun Pulttitehtaalte ja valmiit tuotteet Billnäsiin Jakeluvarastoon.

Joulukuun 16 päivänä saatiin päätökseen yhtiön osakeanti, joka merkittiin täyteen. Osakkeenomistajia on nyt 900, heistä 180 yhtiön palveluksessa olevia, jotka käyttivät hyväkseen yhtiön henkilöstölleen tekemää merkintätarjousta. Uusi osakepääoma on 21 250 000 markkaa jaettuna 212 500 osakkeeseen, joiden nimelisarvo on 100 markkaa.

Lokakuun 31 päivänä oli kulunut 325 vuotta siitä, kun Fiskarsin Ruukin perustaja Peter Thorwöste sai oikeudet harjoittaa paikkakunnalla teollisuutta. Tämän johdosta hallitus päätti, että Fiskarsia koskeva ruukinarkisto luetteloidaan ja arkistolle rakennetaan uudet tilat. Fil.maist. Pentti Taskinen on kirjoittanut arkiston historiallisesti kiinnostavimmasta sisällöstä selonteon. Hallitus piti juhlakokouksen Fiskarsin Stenhusetissa. Marraskuun 1 päivänä vietetyssä tilaisuudessa juhlittiin tätä yhtiömme merkkipäivää ja maamme teollisuuden historiassa ainoalaatuista ruukkia, jossa on harjoitettu metalliteollisuutta jo vuodesta 1649. Juhlaan osallistui etupäässä Fiskarsin seudulla asuvaa yhtiön henkilöstöä, heidän perheenjäseniään ja eläkeläisiä.

Hallitus ja toimitusjohtaja kiittävät yhtiön henkilöstöä vuoden aikana suoritetusta tuloksellisesta työstä.

MYYNTI (1 000 mk)	1973		1974	
	Yhteensä	Viennin osuus %	Yhteensä	Viennin osuus %
Metallituotesektori	99 888	30	157 129	28
Konepajasektori	39 565	11	55 697	18
Muut	74 871	46	90 369	46
Yhteensä	214 324	32	303 195	31
Raaka-aineiden myynti ./ myynnin oikaisuerät	— 426		+ 11 248	
Liikevaihto	213 898		314 443	
muutos edellisestä vuodesta	+ 29 %		+ 47 %	

MYYNTI JA TILAUSKANTA

Metallituotteiden kysyntä oli vuoden aikana vilkasta eikä sitä pystytty kaikilta osin tyydyttämään kapasiteettipulan vuoksi. Muiden toiminnanalojen markkinatilanne oli yleensä huomattavasti edellisvuotista heikompi, ja myynnin kasvu hidastui.

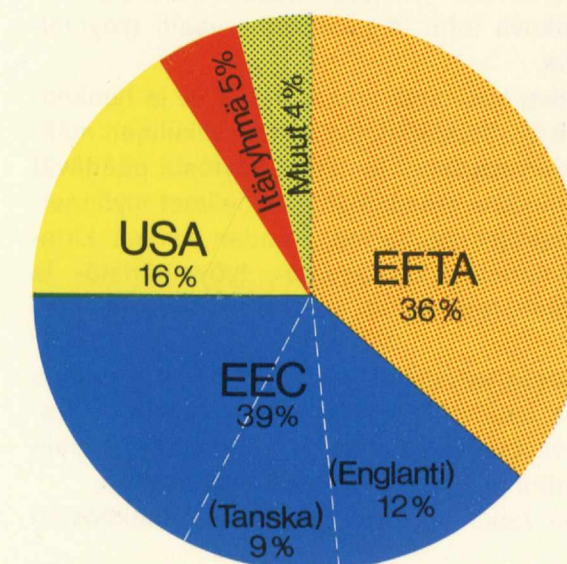
Yhtiö jatkaa omien myyntiyhtiöiden perustamista markkinoidakseen eräitä erikoispiirteitä omaavia tuotteitaan vientimarkkinoille. Omia myyntiyhtiöitä ja -konttoreita on jo Tukholmassa, Malmössä, Kööpenhaminassa, Osllossa, Wienissä ja Langenissa (Länsi-Saksassa).

Vuoden aikana tapahtunut myynnin lisäys on suurelta osin hintojen nousun aiheuttamaa. Myynnin jakauma käy ilmi oheisesta taulukosta ja kaaviosta. Tilauksia saatiin vuoden loppuun asti tyydyttävästi. Tilauskanta oli markkamääräisesti edellisen vuoden suuruusluokkaa, mutta eri tehtaiden kesken oli suuria vaihteluita ja pääpaino oli metallituotteilla. Tilauskanta vastasi suunnilleen 4 kuukauden myyntiä.

MYNNIN JAKAUTUMINEN

	1973	1974
Metallituotteet, valmiit osat		
teollisuudelle	23 %	22 %
kulutukseen	15 %	17 %
koneet ja työkalut maa- ja metsätaloudelle	15 %	17 %
rakennusteollisuudelle	12 %	12 %
koneet ja laitteet	2 %	2 %
Maatalous- ja metsätaloustuotteet sekä sahatavara	9 %	10 %
Muu myynti	24 %	20 %
	100 %	100 %

VIENNIN JAKAUTUMINEN 1974

Fiskarsin Ruukin 325-vuotis-
juhlaa vietettiin Konepajan
uudessa hallissa

HENKILÖSTÖHALLINTO

Yhtiön henkilöstöhallinnossa on tapahtunut nopeamassa tahdissa muutoksia, tehty uusia aloitteita, pidetty useampia kokouksia ja perustettu enemmän toimikuntia ja yhteistyöelimiä kuin millään muulla yhtiön toiminnan alalla. Koska yhtiön teollisuus on työvoimavaltaista, täytyy tulevaisuuden kannalta välttämättömän tuottavuuden lisäyksen perustua tehokkaampiin ja mekanisoidumpiin, mutta silti yksilöllisiin työpanoksiin. Tässä mielessä kaikki kehitystä edistävät toimenpiteet henkilöstöhallinnon alalla ovat varsin perusteltuja ja tarpeellisia.

Henkilöstön osallistuminen yhtiössä esiintyvien ongelmien ratkaisemiseen on tärkeä osa yrityksen sisäistä demokratiaa. Yhä suurempi määrä henkilöstöä on osallistunut ja tulee osallistumaan jonkinmuotoiseen yhtiössä tapahtuvaan yhteistoimintaan. Tällaisen järjestelmän jatkuva teho ja joustavuus vaatii työyhteisöltä itsekuria.

Maksetut palkat kasvoivat yhtiössä 21,8 % ja henkilösivukulut 27,6 %. Vapaaehtoisten sosiaalikulujen määrä on koko ajan kasvanut ja niiden käytöstä päättävät useissa tapauksissa erilaiset yhteistyöelimet myönnetyjen määrärahojen puitteissa. Vuoden aikana kirjatusta investoinneista on asunto-, työympäristö- ja muihin sosiaaliprojekteihin käytetty yhteensä 1,75 mmk.

Vuoden kuluessa valmistui 54 uutta yhtiön omistamaa asuntoa, ja 6 asuntoa peruskorjattiin ainakin Arava-vaatimuksia vastaavaan kuntoon. Henkilöstölle myytiin 8 omakotitonttia ja Pohjan kunnalle omakotialue.

Työllisyys oli koko vuoden ajan hyvä. Henkilöstön

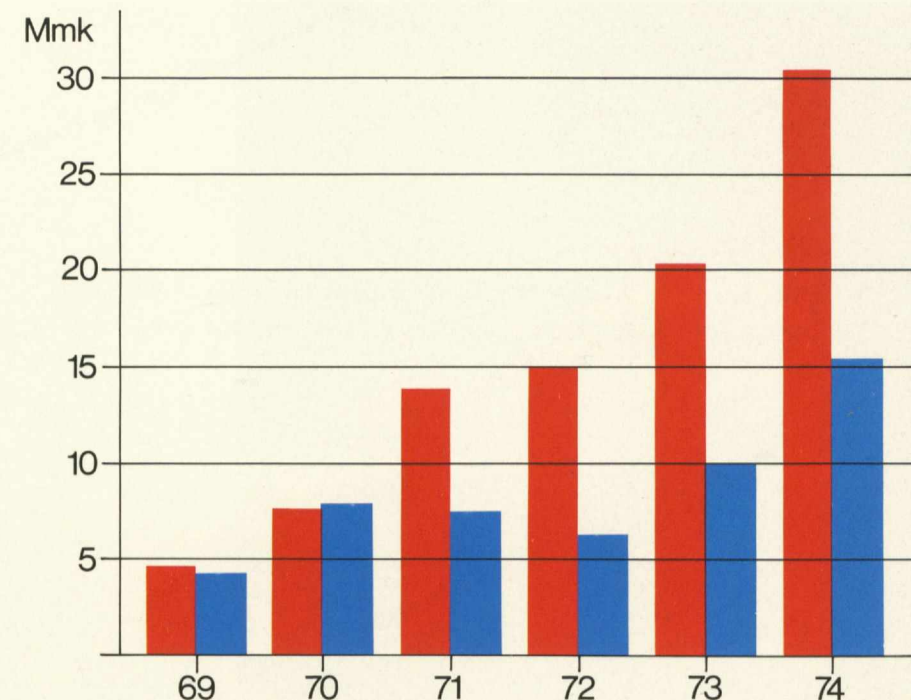
määrä kasvoi 99:llä ja oli 31 päivänä joulukuuta 3 732. Vuonna 1974 palkittiin yli 200 henkeä monivuotisesta uskollisesta työstä. Erityisen kiitosmaininnan yhtiö antaa niille 9 henkilölle, jotka ovat olleet 50 ja niille 26 henkilölle, jotka ovat olleet 45 tai 40 vuotta yhtiön palveluksessa.

Poistokelpoiset käyttö-
omaisuusinvestoinnit ja
poistot 1969—74

Investoinnit

Poistot

INVESTOINNIT

Tilivuoden aikana suoritettiin yhteensä 31,8 mmk:n investoinnit. Toiminnanhaarojen välinen jakautuma ilmenee alla olevasta taulukosta. (1 000 mk)

	1973	1974
Metallituotesektori	11 320	12 380
Konepajasektori	4 584	7 650
Muut	8 466	11 812
	<u>24 370</u>	<u>31 842</u>

Investointikohteen mukainen jakautuma oli seuraava:

	1973	1974
Maa- ja vesialueet	505	547
Rakennukset ja rakenteet	9 450	16 452
Koneet ja kalusto	11 030	13 750
Muut aineelliset hyödykkeet	822	149
Osakkeet ja osuudet	2 563	944
	<u>24 370</u>	<u>31 842</u>
Ylläolevasta keskeneräisiä töitä	<u>2 594</u>	<u>3 212</u>

Vuoden suurimmista investointihankkeista voidaan mainita Turun Veneveistämön ja Fiskarsin Konepajan uudet tehdashallit. Muovitehtaan ja Saksitehtaan konekantaa täydennettiin huomattavilla investoinneilla. Inhaan ja Jokioisiin rakennettiin uudet tehdashallit näiden kuntien rahallisen tuen turvin; jälkimmäinen oli vielä vuodenvaihteessa keskeneräinen.

Tupenrapinaa
Hienotaetehtaalla

METALLITUOTSEKTORI

Sektorin tulos kokonaisuudessaan parani ja sen myynti kasvoi huomattavasti. Henkilöstön puute on jossain määrin rajoittanut kapasiteetin hyväksikäyttöä. Toimitusvalmius on parantunut osittain Jakeluvaraston ansiosta.

Fiskarsin tehdasryhmä

Konepajan kaikki resurssit käytettiin hyväksi ja valmistuksen volyymi kasvoi 45 %. Uusi asennushalli valmistui ja sen ansiosta tuotantoa voidaan lisätä huomattavasti myös vuonna 1975. Yhtiön asema auramarkkinoilla on edelleenkin vahvistunut. Jo toisena peräkkäisenä vuonna vei suomalainen osanottaja Fiskars-auralla kynnön maailmanmestaruuden. Hienotaetehtas on lisännyt veitsituotantoaan. Elokuussa yhtiö osti Oulusta puukontuppia valmistavan osaston, joka työllistää 25 henkeä.

Billnäsin tehdasryhmä

Saksitehtaan koneinvestoinnit on saatu päätökseen ja tuotantoa kehittämällä on saavutettu hyviä tuloksia. Samalla kun kapasiteetti on lisääntynyt, on voitu avata ja muokata uusia markkinoita. Vuoden aikana laskettiin markkinoille kaksi uutta saksimallia. Jousitehtas oli vuoden aikana hyvin työllistetty. Toimitukset autoteollisuudelle ovat pääasiassa raskaiden ajoneuvojen jousia, joihin supistukset eivät ole vaikuttaneet.

Työkalutehtaan tuotanto meni melkein kokonaan yhtiön sisäisiin toimituksiin, lähinnä Saksitehtaan ja Muovitehtaan tarpeisiin.

Billnäsin tehtaat, joiden lay-out ja tuotevalikoima ovat viime vuosina kokeneet muutoksia, pystyivät tyydyttämään kysynnän ja saavuttivat tavoitteensa.

Teräsmanufaktuuriryhmä

Jokioisten tehtaiden toiminnassa ilmeni vuoden alussa suhdanteiden ylikuumenemista, mikä myöhemmin tasaantui. Tehtaat toimivat täydellä teholla. Lisää tehdastilaa rakennetaan tuotannon pullonkaulojen poistamiseksi ja uutta, työolojen ja tehokkuuden kannalta ajanmukaista peittauslaitosta varten.

Loimaan tehtaiden toiminnalle oli tyypillistä vakaa ja hyvä kysyntä. Tuotteiden jalostusastetta pyritään jatkuvasti lisäämään. Vuoden 1974 investointiohjelma oli vaatimaton, mutta tehtaan seuraavan kehitysvaiheen suunnittelua on jatkettu.

Pulttitehtaan markkinanäkymät olivat myönteiset koko vuoden ajan. Tehtaan tulevaisuudelle merkittävä sopimus Jylhävaaran kanssa on vuoden 1974 kesästä lähtien hallinnut täysin kaikkea suunnittelu- ja kehitystoimintaa. Uusi tehdashalli on rakenteilla ja eräiden tuotteiden siirto Inhaan ja Billnäsiin käynnissä.

Ruuvitehtas pääsi vuoden alusta käyttämään uusia koneita ja lisäsi volyymiään n. 20 % samalla kun sen toimitusvalmius parani. Vuoden loppua kohti oli havaittavissa markkinatilanteen tiettyä heikkenemistä.

Hydraulinosturi F 6000,
traktorin pyörissä Loimaan
tehtaiden kittaketjut

KONEPAJASEKTORI

Vuoden aikana toteutettiin suuria uudelleenjärjestelyjä ja otettiin käyttöön huomattavia investointeja. Konepajatuotteiden markkinatilanne kohentui vuoden loppupuolella ja tilauskanta vuodelle 1975 oli hyvä.

Kellokosken tehtailla saatiin päätökseen suunniteltu tuotteiden siirto Inhaan. Henkilöstön määrä väheni 90:llä. Jäljelle jäävien tuotteiden valmistuksen turvaamiseksi suunniteltiin ja toteutettiin investointeja, jotka parantavat tuotantolaitteita ja työympäristöä.

Inhan tehtaiden suuri investointiohjelma saatiin pääosiltaan valmiiksi vuoden kuluessa. Uutta tuotantoa aloitettiin ja henkilöstöä otettiin lisää 60. Paikkakunnan asuntotilannetta ja kunnallisia palveluja parannetaan yhteistoiminnassa Ähtärin kunnan kanssa.

Salon Konepaja saavutti tavoitteensa vasta vuoden viimeisellä neljänneksellä. Valimossa suoritettujen muutokset vähensivät alkuvuodesta tuotantoa, mitä ei kyetty myöhemmin kompensoimaan. Konepajan päätuotteiden hydrauli- ja siltanostureiden tilauskanta muodostui tyydyttäväksi. Hydraulinostureista on kehitetty uusia malleja ja niille on avattu uusia markkinoita, mistä toivotaan tuloksia v. 1975. Konepajan laajennussuunnitelmat ovat jo varsin pitkällä.

Turun Veneveistämön tehdas-
rakennusten tilavuus on
viimeisimmän laajennuksen
jälkeen 75 000 m³

MUU TEOLLISUUS

Kehyslistatehdas

Puun hinnan ja palkkojen nousu aiheutti kustannusten kasvua, jota ei kyetty kompensoimaan vastaavilla hinnankorotuksilla. Dollarin kurssin epäedullisena jatkunut kehitys heikensi lisäksi Yhdysvaltoihin suuntautuneen viennin kannattavuutta.

Myyntiä pystyttiin lisäämään, mutta tilauskanta pieneni vuoden loppupuolella.

Muovitehdas

Myynti kasvoi edelleenkin, vaikka sekä työvoimaa että konekapasiteettia oli liian vähän. Vuoden alkupuolella vallinnut muoviraaka-ainepula vaikeutti tehtaan toimintaa ja toimituksia.

Vuoden vaihteeseen mennessä oli onnistuttu poistamaan useimmat tuotannon pullonkaulat ja saavutettu hyvä toimitusvalmius vuodeksi 1975. Uusia suuria investointihankkeita suunniteltaessa on otettu huomioon omien erikoistuotteiden hyvänä jatkunut kysyntä. Kannattavuus ei pysynyt edellisen vuoden tasolla.

Elektroniikka

Myynti- ja tulostavoitteita ei saavutettu, mutta tilauksia on saatu riittävästi. Tehdas on saanut kiinnostavia atomivoimaloiden tehoelektroniikkalaitteiden tilauksia. Samoin se toimitti ohjausautomaatiikkaa alihankintana UPO Oy:n valmistamiin pintakäsittelylaitoksiin. Koska Elektroniikan tuotanto on suuntautunut uusille urille, lopetettiin "valkoisen linjan" viimeisen tuotteen, mikroaaltouunien, valmistus.

Turun Veneveistämö

Jo hyvin aikaisessa vaiheessa Veneveistämö joutui kärsimään laskusuhdanteesta. Aktiivisen markkinoinnin ja uusien mallien sekä tarkoituksenmukaisten valmistustilojen ja muiden käytettävissä olevien resursien avulla odotetaan Veneveistämön selviävän tilanteesta paremmin kuin monet muut koti- ja ulkomaiset veneveistämöt. Vuoden aikana valmistuneet uudet tuotantotilat auttavat sitäpaitsi ratkaisemaan monta alan työoloihin liittyvää ongelmaa.

Skogbyn saha

Edellisen vuoden myöhäisyyksyllä vallinnut sahatavaran korkeasuhdanne kääntyi jyrkkään laskuun keväällä 1974. Saadut tilaukset pystyttiin toimittamaan kannattavuuden laskematta, mutta koska uusia tilauksia ei saatu riittävästi, toimintaa jouduttiin supistamaan. Vuonna 1974 sahattiin 36 500 m³. Sahan laajennussuunnitelmia jatketaan ulkopuolisin asiantuntijavoinin.

Kynnön maailmanmestari
1974, C-J Holmström ja
Fiskarsin aura

KIINTEISTÖHALLINTO

Kiinteistöjen myynnit olivat etupäässä tontteja asuntotarkoituksiin ja kunnalliseen käyttöön. Kirjattu myyntivoitto oli 0,3 mmk.

Sähköosaston energianmyynti kasvoi 2 % ja oli 64 200 MWh. Oma tuotanto nousi runsaan vedensaannin ansiosta 14 300 MWh:iin; lisäystä edellisestä vuodesta oli 60 %.

Maatalousosasto onnistui johdon ja henkilöstön riipeän toiminnan ansiosta korjaamaan koko sadon surkeista sääolosuhteista huolimatta. Sadon arvo nousi 99 % edellisestä vuodesta, jolloin kuivuuden seurauksena oli lähes kato.

Omista metsistä hakattiin puutavaraa 18 400 k-m³, eli 35 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Metsänparannuskustannukset olivat 42 mk hehtaarilta.

Yhtiön metsäosasto on entiseen tapaan ollut innokkaasti mukana kehitys- ja ympäristönsuojeluprojekteissa. Erikoisuutena mainittakoon, että 1954 Fiskarsiin perustettu siemenviljelmä tuotti 20 vuotta myöhemmin 18 kg siementä, jonka myynnistä saatiin 12 000 mk.

Yhtiön hallitus hyväksyi alkuvuodesta sen, että yhtiön omistama, Hankoniemellä sijaitseva suoalue (Harparskog-Storträsk) vapaaehtoisesti osittain rauhoitettiin. Lisäksi yhtiö osallistuu "Suomen nopeakavuisimmat metsät" -nimiseen projektiin suorittaen siihen liittyviä istutuksia ja kenttätoimenpiteitä.

TILINPÄÄTÖS

Tuloslaskelma ja tase on laadittu uuden kirjanpitolainsäädännön mukaisesti. Vertailun helpottamiseksi on vuoden 1973 luvut mahdollisuuksien mukaan muokattu uusien säännösten edellyttämään muotoon.

Tuloslaskelma

Yhtiön vuosivaihto kasvoi 100 mmk:lla 314 mmk:aan. Tilinpäätös osoittaa voittoa 2 024 152,10 mk sen jälkeen, kun varastovarausta on lisätty huomattavasti. Luottotappiovaraus on täysimääräinen. Vuoden tulosta rasittaa 2,2 mmk:n siirto eläkesäätiön vastuuvajauksen osittaiseksi peittämiseksi. Suoritetut poistot vastaavat pääasiallisesti korkeimpia verotuksessa sallittuja määriä.

Korkokustannukset ovat kasvaneet 25 %, mikä johtuu suurelta osalta vuoden aikana voimakkaasti kohoineista korkokannoista. Palkka- ja henkilösivukulut, joita on edellä käsitelty erikseen, ovat lisääntyneet yhteensä 23 %. Tulokseen ovat myös vaikuttaneet 1 mmk:n määräiset nettokurssitappiot.

Tase

Kasvanut myynti on sitonut vastaavasti enemmän käyttöpääomaa. Rahoitus- ja vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo kasvoi 22 mmk, minkä lisäksi käyttöomaisuus ja arvostuserät lisääntyivät 16 mmk.

Liikevaihdon kasvun aiheuttama ostovelkojen lisäys oli 12 mmk. Muut lyhytaikaiset velat ja siirtovelat kasvoivat 5 mmk ja pitkäaikainen velka 14 mmk. Vuonna 1975 erääntyvät lyhennykset, yhteensä 11 mmk sisältyvät kohtaan "muut lyhytaikaiset velat" ja ovat 2 mmk pienemmät kuin edellisenä vuonna.

Kaikki ulkomaan rahan määräiset velat on otettu taseeseen joko tilinpäätöspäivän tai velan syntymispäivän kurssiin, riippuen siitä, kumpi oli korkeampi. Kuten edellä on kerrottu, yhtiön osakeanti merkittiin loppuun ja tilinpäätöspäivään mennessä oli noin puolet merkinnän määrästä maksettu. Maksullisen osakeannin määrä oli 4 361 000,00 mk ja Käyttöraho II:sta siirrettiin osakepääomaan 6 333 000,00 mk.

TULOSLASKELMA

	1973-01-01—12-31	1974-01-01—12-31
Liikevaihto	+ 213 898 385,50	+ 314 442 870,35
Muuttuvat ja kiinteät kulut		
Aineet ja tarvikkeet	111 564 981,60	157 537 978,42
Palkat	58 457 756,05	71 206 552,68
Laki- ja sopimusperusteiset henkilösivukulut	20 072 160,25	25 618 458,32
Vuokrat	1 850 004,17	2 728 851,71
Muut muuttuvat ja kiinteät kulut	19 850 302,34	26 551 156,27
Varastojen muutos	— 15 712 330,00	— 1 500 179,00
	— 196 082 874,41	— 282 142 818,40
Käyttökate	+ 17 815 511,09	+ 32 300 051,95
Poistot		
Rakennuksista	2 950 624,03	4 462 397,00
Koneista ja kalustosta	4 982 969,95	10 917 549,44
Muista aineellisista hyödykkeistä	56 148,00	62 974,00
Indeksikorotuksista	2 012 092,20	— 10 001 834,18
	— 10 001 834,18	— 15 442 920,44
Muut tuotot ja kulut	+ 7 813 676,91	+ 16 857 131,51
Korkotuotot	2 883 426,10	3 149 680,84
Osinkotuotot	70 254,00	108 072,60
Muut tuotot	4 445 328,00	674 501,12
Muut kulut	— 626 667,00	— 139 367,60
	+ 6 772 341,10	+ 3 792 886,96
	+ 14 586 018,01	+ 20 650 018,47
Varausten muutokset	— 157 500,00	— 1 587 500,00
Korkokulut	— 12 331 541,61	— 15 414 608,88
Välittömät verot	1 463 134,25	— 1 623 757,49
/.. rahastosta	— 457 805,19	— 1 005 329,06
	— 1 005 329,06	— 1 623 757,49
Tilikauden voitto	+ 1 091 647,34	+ 2 024 152,10

TASE	1973-12-31	1974-12-31
VASTAAVAA		
Rahoitusomaisuus		
Rahat ja pankkisaamiset	3 560 911,18	745 383,80
Myyntisaamiset	29 725 883,16	53 499 257,39
Lainasaamiset	26 972 216,66	22 325 888,20
Ennakkomaksut	7 066 887,00	2 955 214,97
Siirtosaamiset	2 101 304,57	4 615 713,38
Saamiset tytäryhtiöiltä	5 850 079,99	9 606 261,04
Osakeannin maksamaton osa	—	2 207 000,00
	75 277 282,56	95 954 718,78
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	16 200 665,00	17 952 064,00
Valmisteet	33 470 169,00	33 218 949,00
	49 670 834,00	51 171 013,00
Käyttöomaisuus		
Keskeneräiset työt	2 593 995,00	3 211 695,95
Maa- ja vesialueet	39 951 531,00	40 473 049,50
Rakennukset ja rakennelmat	30 362 800,00	40 588 454,28
Koneet ja kalusto	20 365 568,00	23 317 151,22
Muut aineelliset hyödykkeet	1 159 750,00	1 246 321,93
Osakkeet ja osuudet	5 001 496,79	5 859 031,68
	99 435 140,79	114 695 704,56
Arvostuserät	—	925 700,00
	224 383 257,35	262 747 136,34

VASTATTAVAA	1973-12-31	1974-12-31
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	20 876 871,17	33 545 591,88
Ennakkomaksut	6 602 910,00	4 940 324,88
Siirtovelat	10 572 614,01	13 269 849,14
Rahoitusvelselit	43 135 000,00	44 838 000,00
Muut lyhytaikaiset velat	19 164 818,47	21 355 235,40
	100 352 213,65	117 949 001,30
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	52 919 213,10	58 920 253,09
Eläkelainat	24 938 474,87	29 567 126,42
Muut pitkäaikaiset velat	2 452 631,10	5 461 858,80
	80 310 319,07	93 949 238,31
Varaukset	157 500,00	1 745 000,00
Oma pääoma		
Osakepääoma	10 556 000,00	21 250 000,00
Muu oma pääoma	31 915 577,29	25 829 744,63
Tilikauden voitto	1 091 647,34	2 024 152,10
	43 563 224,63	49 103 896,73
	224 383 257,35	262 747 136,34

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Valmistuspalkat	46 148 262,57
Arvostuserät	
Arvostuserät, vastaavaa	—
1974-01-01	—
\$-lainan kirjauskurssin muutos	925 700,00
1974-12-31	925 700,00
Oman pääoman muutokset	
Osakepääoma	
1974-01-01	10 556 000,00
maksullinen osakeanti	+ 4 361 000,00
ilmaisosakeanti, Käyttöraho II:sta	+ 6 333 000,00
1974-12-31	21 250 000,00
Vararahasto	
1974-01-01	2 884 944,51
voittovaroista	+ 109 164,73
1974-12-31	2 994 109,24
Muut rahastot	
1974-01-01	26 876 100,30
osakepääomaan ilmaisosakeantia varten	— 6 333 000,00
1974-12-31	20 543 100,30
Voittovarot	
1974-01-01	3 246 179,82
osingonjakoon	— 844 480,00
vararahastoon	— 109 164,73
1974-12-31	2 292 535,09
tilikauden voitto	2 024 152,10
Oma pääoma yhteensä	49 103 896,73

Eläkevastuu

Yhtiön eläkesitoumuksista johtuva vastuu	2 541 190,00
Eläkesäätiön vastuuvajaus	4 774 744,00
	7 315 934,00

Vastuusitoumukset

Velan vakuudeksi annetut kiinnitykset	55 931 000,00
Takaukset	1 951 509,00
Vekselivastuut	6 119 948,00
	64 002 457,00

Debentuurilainat

Pohjoismaiden Yhdyspankki Oy, 1966—76	1 400 000,00
---------------------------------------	--------------

Yhtiön hallitus juhla-
kokouksessa Fiskarsissa.
Vasemmalta:
Johan L. von Julin,
Klaus Ahola, Jarl Gripenberg,
Jacob von Julin,
Göran J. Ehrnrooth,
T. Gunnar Nyström ja
Lauri Kalima.
Kuvasta puuttuvat
Thomas Tallberg ja
Robert G. Ehrnrooth

YHTIÖN HALLITUS

Hallituksen kokoonpano on seuraava (sulkeissa mainittu, minkä vuoden yhtiökokoukseen asti valittu):
 vuorineuvos Jacob von Julin puheenjohtaja (1977)
 professori Jarl Gripenberg varapuheenjohtaja (1977)
 lääket. ja kir.tri T. Gunnar Nyström jäsen (1975)
 johtaja Klaus Ahola jäsen (1977)
 kauppat.lis. Robert G. Ehrnrooth jäsen (1975)
 lääket. ja kir.tri Thomas Tallberg jäsen (1976)
 insinööri Johan L. von Julin jäsen (1976)
 pankinjohtaja Lauri Kalima jäsen (1975)
 dipl.ekon. Göran J. Ehrnrooth jäsen (1976)
 yhtiön toimitusjohtaja

VOITTOVAROJEN KÄYTTÖ

Tilivuoden voitto on 2 024 152,10 mk. Yhtiöjärjestyksen mukaan voitosta jaetaan osakkeenomistajille 4 %:n korko eli 4 mk osakkeelta osakkeiden uuden nimellisarvon mukaan. 10 % voitosta siirretään vararahastoon. Voitonjakoa vuodelta 1974 suoritetaan ainoastaan vanhojen osakkeiden osalta.
 Tilivuoden voitto 2 024 152,10
 — maksetaan 4 %:n korko 422 240,00
 — siirretään vararahastoon 202 415,21
 tilivuoden voitosta jää 1 399 496,89
 ja kun siihen lisätään käyttämättömät
 voittovarot edelliseltä vuodelta 2 292 535,09
 jää yhtiökokouksen käytettäväksi mk 3 692 031,98

Hallitus ehdottaa
 — että osakkeenomistajille maksetaan edellisen lisäksi 6 % eli 6 mk osaketta kohden 633 360,00
 — että käyttämättömien voittovarojen tilille jätetään 3 058 671,98
 mk 3 692 031,98

Helsingissä maaliskuun 11 päivänä 1975

HALLITUS
 Jacob von Julin

Jarl Gripenberg	T. Gunnar Nyström
Klaus Ahola	Robert G. Ehrnrooth
Thomas Tallberg	Johan L. von Julin
Lauri Kalima	Göran J. Ehrnrooth

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Oy Fiskars Ab:n 25 päivänä huhtikuuta 1974 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen valitsemina tilintarkastajina olemme suorittaneet yhtiön hallinnon ja tilien tarkastuksen vuodelta 1974 ja esitämme siitä seuraavan kertomuksen.

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen, lukeneet hallituksen toimintakertomuksen, yhtiökokousten ja hallituksen kokousten pöytäkirjat sekä tutustuneet muihin yhtiön hallintoa ja sen taloutta valaiseviin asiakirjoihin sekä suorittaneet muut tarpeellisiksi katsomamme tarkastustoimenpiteet.

Kirjanpidon jatkuvan tarkastuksen on yhtiön hallituksen toimeksiannosta suorittanut KHT-tilintarkastaja Henry Lind yhtiön sisäisen tilintarkastajan avustamana. Erillisissä kertomuksissa ja 2 päivänä huhtikuuta 1975 päivätyssä yhteisselostuksessa on yhtiön johdon tietoon saatettu suoritettujen tarkastusten laajuus ja niiden aikana tehdyt havainnot. Olemme tutustuneet mainittuihin asiakirjoihin ja saaneet täydentäviä suullisia selvityksiä.

Tarkastuksessamme olemme todenneet, että hallituksen toimintakertomuksessa esitetyt tiedot yhtiön toiminnasta sekä tehdyistä tilinpäätössiirroista ovat yhtäpitävät tarkastamamme kirjanpidon kanssa. Tilinpäätös, joka osoittaa voittoa tilivuodelta 2.024.152,10 markkaa, on oikein laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti. Tilivuoden kokonaistulokseen sisältyvät edel-

lisien vuosien tapaan ns. Äminneforsin sopimusten perusteella saadut tuotot.

Ylimääräisen yhtiökokouksen 9 päivänä elokuuta 1974 tekemän päätöksen mukaisesti on yhtiön osakepääoma tilivuoden aikana korotettu 10.556.000,— markasta 21.250.000,— markkaan.

Yhtiön palovaaralle altis käyttöomaisuus on vakuutettu pääosaltaan jälleenhankinta-arvoperiaatteen mukaan. Edellä esitettyyn viitaten ja koska olemme todenneet, että yhtiön asioita tilivuoden aikana on hoidettu huolellisesti, ehdotamme yhtiökokoukselle

- että tilinpäätös vuodelta 1974 vahvistetaan,
- että hallitukselle ja toimitusjohtajalle myönnetään vastuuvapaus vuoden 1974 hallinnosta ja
- että yhtiökokouksen käytettävänä olevat voittovarat käytetään hallituksen ehdotuksen mukaisesti.

Helsinki, 4 päivänä huhtikuuta 1975

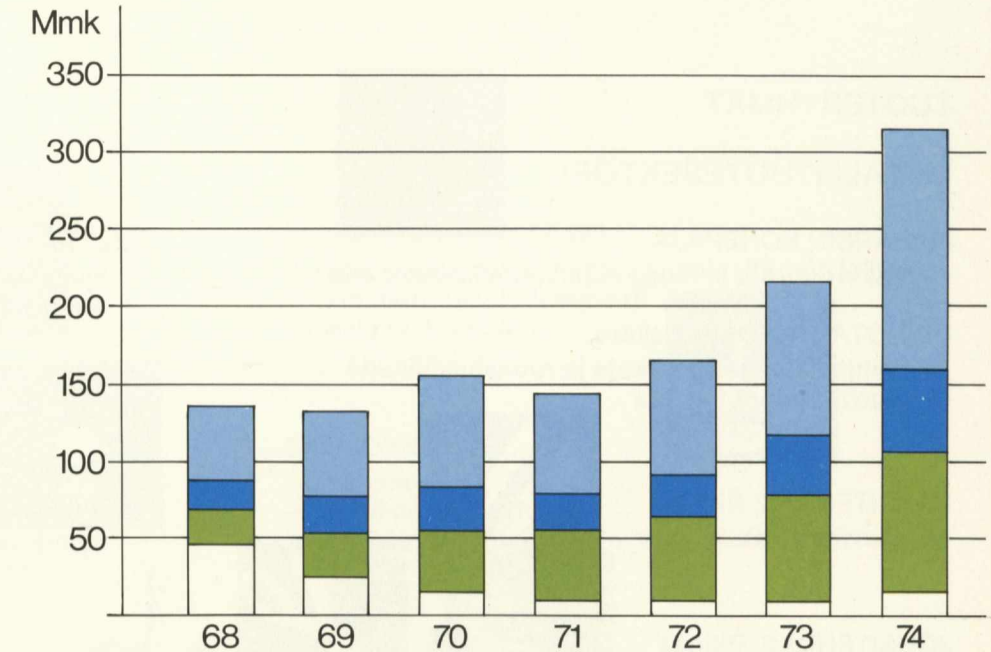
Claes-Johan Hisinger-Jägerskiöld

Jarl Engberg

Eric Haglund

Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja

Liikevaihdon kehitys 1968—1974,
(Sisältää 1973 fuusioituneet yksiköt.)

RAHOITUSANALYYSI

Rahan lähteet

Tulos ennen korkoja, veroja ja varauksia	17,5
Poistot	15,4
Käyttöomaisuuden myynti	1,1
Saadut lainanlyhennykset	5,4
	39,4
Uudet lainat	23,9
Osakeannin maksettu osa	2,2
	65,5

Rahan käyttö

Nettokorot	12,3
Verot	1,6
Osingot	0,8
	14,7
Investoinnit rakennuksiin, koneisiin ja muihin laitteisiin	30,9
Arvopaperit	1,0
Lainojen lyhennykset	12,9
	59,5

Erotus = käyttöpääoman muutos

+ 6,0

Käyttöpääoman muutos

Lyhytaikaiset saamiset (lisäys +)	+ 26,6
Rahat ja pankkisaamiset (lisäys +)	— 2,8
Vaihto-omaisuus (lisäys +)	+ 1,5
Lyhytaikaiset velat (lisäys —)	— 19,3
	+ 6,0

TUOTERYHMÄT

METALLITUOTESEKTORI

FISKARSIN KONEPAJA

- traktoriauroja ja muita maanmuokkauskoneita

HIENOTAETEHIDAS, Fiskars

- keittiövälineitä, puukkoja ja ruokailuvälineitä
- muovisia lipputankoja

SAKSITEHDAS, Billnäs

- muovisilmäsaksia

JOUSITEHDAS, Billnäs

- lehtijousia
- kierrejousia

BILLNÄSIN TEHTAAT

- työkaluja, metsätyövälineitä, lapioita, talikoita, hankoja ym.
- tilaustakeita

TYÖKALUTEHDAS, Billnäs

- takomo-, puristus-, muovi- ym. työkaluja

JOKIOISTEN TEHTAAT

- kauppa-, paalaus-, teräs- ja puhelinlankoja
- nauvoja
- betoniverkkoja, sidelankoja ja aitaverkkoja
- oikaistuja ja katkaistuja lankoja, niittejä

LOIMAAN TEHTAAT

- lyhyt-, puolipitkä- ja pitkähahlokettinkejä
- puutavaran käsittelykettinkejä
- solmu- ja nostokettinkejä
- lumiketjuja ajoneuvoihin
- seula- ja seula- ja seula-

PULTTITEHDAS, Turku

- kylmä- ja kuumatyssätyjä pultti- ja ruuvituotteita
- erikoisvalmisteita

RUUVITEHDAS, Tammisaari

- kylmätyssätyjä ruuvituotteita

KONEPAJASEKTORI

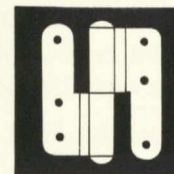
KELLOKOSKEN TEHTAAT

- 60—200 l:n tynnyreitä
- jätesäkitelineitä
- alumiiniveneitä

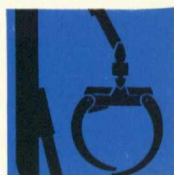
INHAN TEHTAAT

- saranoita
- linjakeita
- maatalouskoneiden osia
- kiskonkiinnitystarvikkeita
- lämpöpattereita ja putken kannattimia LVI-tarkoituksiin
- vaatekaappeja
- muita ohutlevytuotteita

SALON KONEPAJA

- siltanostureita
- puutavarakuormaimia
- nitrausta
- rauta- ja teräsvalua, kappalekoko 50—5000 kg
- kokillivaluja

MUU TEOLLISUUS

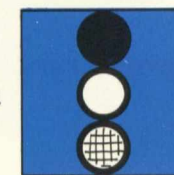
KEHYSLISTATEHDAS, Porvoo

- kehyslistoja
- kehyksiä
- työkalun varsia

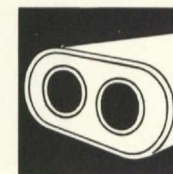
ELEKTRONIIKKA, Helsinki

- liikenne-elektroniikkaa
- teollisuus- ja erikoiselektroniikkaa
- tehoelektroniikkaa

MUOVITEHDAS, Tammisaari

- jakokeskuskoteloita sähköasennuksiin
- kuljetus- ja pullolaatikoita
- kaukolämmitysjärjestelmien putkieristyslementtejä

TURUN VENEVEISTÄMÖ

- sarjavalmisteisia moottoripurssia; 29—45 jalkaa
- ammatti- ja huoltoveneitä
- alusten runkoja

SKOGBYN SAHA

- sahatavaraa
- kyllästettyjä pylväitä
- höylättyä puutavaraa ja rakennuslistoja

